

Geachte docenten, studenten en overige aanwezigen,

Deze zomer heb ik een oud pelgrimspad gelopen in Frankrijk. Wie zo te voet gaat, leert veel over wegen en paden en over jezelf. Om je doel te halen moet je in elk geval volharden. Maar je moet ook vertrouwen hebben dat het iedere dag weer goed komt. Je hebt uiteindelijk eten en drinken en een slaapplek nodig, en je moet zorgen niet te verdwalen. Het gaan van een weg is een geweldige metafoor voor het leven zelf. De Bijbel gebruikt die vaak en veel. In Efeze 4 is die metafoor er ook weer. We moeten de weg gaan die past bij onze roeping, wordt hier gezegd. Wat goed is het dan te weten dat Christus zelf ook op die weg gaat. Hij gaat er zelfs op heen en weer, tussen hemel en aarde, tussen ons en het eindpunt. In Johannes 14 staat dat Hij vooruit gaat om plaats voor ons te bereiden en dan komt hij weer naar ons toe. Terwijl we Hem niet zien omdat Hij al vooruit is, geeft Hij ons wat nodig is voor de reis. Hij vult ons met Zijn aanwezigheid, Hij geeft gaven, Hij geeft bedieningen, Hij rust ons toe. Terwijl we gaan worden we opgebouwd. Twee hoofdgedachten stelt Paulus in Efeze 4 nu centraal: kennis en liefde. Door de kennis worden we gevoed. Het is de waarheid die ons op de weg houdt, zodat we niet meewaaien met wat er maar verkondigd wordt. Door de liefde worden we aan elkaar verbonden tot een lichaam dat tot volle wasdom komt en krachtig is.

Ik geef deze gedachten mee nu we hier bijeen zijn aan het begin van een Academisch Jaar. Ze zijn uiterst relevant als we nadenken over de 'roadmap' voor de komende tijd. We denken intensief na over de positie van de Theologische Universiteit, over christelijke gemeenschap zijn in coronatijd, en over de hereniging van kerken die voortaan samen een weg gaan. Onontbeerlijk voor de reis is kennis die ons op de weg van Christus houdt. Onmisbaar is eenheid in geloof en echte, opbouwende liefde. Efeze 4 helpt ons nadenken over de plaats van de theologie omdat het gaat over de toerusting tot allerlei bedieningen in Christus' gemeente en de toerusting van alle heiligen.

Dat is een opdracht die onder ons sterk wordt gevoeld, maar ook naar de toekomst toe onderhoud vraagt en volharding. En dan is er de liefde, verbondenheid, eenheid, waar we allemaal van groeien. Nu de onderlinge ontmoeting door de coronapandemie onder druk staat, weten we weer hoe cruciaal dit is. Een lastige tijd van afstand houden en digitaal contact vraagt veel communicatie, aandacht, liefde en zorg voor elkaar. Dat is de uitdaging van dit deel van onze reis. Tegelijkertijd ontvangen we, worden we toegerust. Gelukkig dat dat werk door kan gaan, ook hier in Kampen.

Ik wil in deze toespraak kort stilstaan bij het reilen en zeilen van de universiteit en enkele feiten benoemen. We zijn blij dat we weer kunnen starten. We zijn als universiteitsgemeenschap niet getroffen door de pandemie. Wel hebben we veel maatregelen moeten treffen. Er is hier een zorgzame staf die het oog werkelijk over alles heeft laten gaan. Gelukkig valt bij ons het fysieke onderwijs niet helemaal weg. We zijn blij dat we ontmoetingen kunnen blijven faciliteren, als deze vandaag, maar ook kleine vergaderingen, al gebeurt er veel digitaal. We starten dit jaar met een vergelijkbaar aantal studenten als vorig jaar, toen we groei konden rapporteren. Die groei is duidelijk aanwezig met betrekking tot onze masteropleidingen, waar in totaal zo'n 40 nieuwe inschrijvingen zijn. We missen dit jaar helaas de inschrijvingen voor onze Engelstalige master, die we dit jaar niet aanbieden, omdat we het internationaal reizen niet verantwoord achtten. Onze bachelorroute wordt volop benut door studenten van elders om de premaster te doen om volgend jaar een master te kunnen beginnen. Dat zijn nu al 14 studenten, terwijl 5 studenten in het eerste jaar van de bachelor starten. In het tweede jaar van de bachelor wordt voor het eerst een tweede track aangeboden 'theologie en samenleving'.

In het kader van ons strategieplan 'Verbreden en verbinden' zijn we de vleugels naar buiten verder aan het uitslaan. Vandaag zijn dr. Samuel Lee en Laura Dijkhuizen in ons midden. Zij

vertegenwoordigen de Foundation Academy in Amsterdam, met weer een heel eigen netwerk onder de migrantenkerken. Wij hebben een samenwerkingsovereenkomst met hen getekend en zij zullen daar straks iets over zeggen. We kondigen ook aan dat in samenwerking met de Stichting Christelijke Filosofie er een bijzondere leerstoel vanwege die Stichting aan de TU gevestigd gaat worden. En er is meer: de samenwerking in het verband van de Nederlandse Levensbeschouwelijke Universiteiten neemt steeds concretere vormen aan. Dat betreft de drie theologische universiteiten en de Universiteit voor Humanistiek, allen met een eigen ambtsopleiding. Samen hebben zij ontdekt dat zij in de bestuurlijke en organisatorische sfeer veel zaken kunnen delen. Een mooi signaal van deze samenwerking is dat ik u niet alleen vanmiddag hier toespreek, maar ook een toespraak houdt bij de opening van de Universiteit voor Humanistiek. Die gave van de bilocatie is in coronatijden snel gerealiseerd. Mij is gevraagd er te spreken over de 'ideale universiteit'. U snapt dat ik daar een expert in ben. Mijn inzichten daarin zal ik ook met u delen, als u behoefte heeft dat te horen en meent dat wij dat stadium nog niet hebben bereikt.

Dit najaar zullen wij ook spreken met de GS en LV. Voor de zomer mochten al een aantal besluiten afkomen rond personeel en financiën en we zijn daar dankbaar voor. Maar de meer fundamentele overwegingen rond de strategische positionering van de TU in de toekomst en in relatie tot de kerken hebben we bewaard voor het fysieke overleg in Elspeet in oktober. Het is duidelijk dat de TU zelf een ontwikkeling doormaakt en de kerken ook. In een snel veranderend landschap worden wij een van de weinige universiteiten waar theologie beoefent wordt. Steeds meer faculteiten schrappen het woord theologie uit hun opleidingen. Hoe jammer ook voor de breedte van het veld van theologie, deze ontwikkelingen maken onze universiteit unieker. In het landschap van hoger onderwijs worden we meer en meer een instelling met een

eigen positie, rol en toegevoegde waarde. Maar tegelijkertijd moet dat unieke niet omslaan naar isolement. Wij willen gereformeerde theologie sterk en vitaal houden, meer in verbinding brengen met andere wetenschappen en de samenleving dan in het verleden, want dat vraagt onze tijd van ons. We willen daarmee de kerken dienen en Gods Koninkrijk in den brede, als plek van toerusting voor de bedieningen die God geeft.

Nu de kerken herenigen is het van belang daarbij ook de positie van de universiteit goed te zien. Dat wat we daarin hebben ontvangen willen we graag inzetten als een geschenk en gave in Gods Koninkrijk in brede zin.

De huisvestingsvraag is onderdeel van deze positioneringsvraag. Nu we voor de opgave staan naar nieuwe gebouwen om te zien in een situatie waarin de huidige niet meer voldoen, willen we een stap maken, een plek opzoeken waar meer verbinding mogelijk is, de groei kan bestendigen en het profiel en het gezicht van de universiteit zichtbaarder wordt. Het besluit of het Zwolle of Utrecht wordt, zullen we nemen na het gesprek met de synode.

Ik wil onze studenten vandaag een hart onder de riem steken. Voor jullie is dit geen gemakkelijke tijd, met afstandsonderwijs waar je niet altijd op zat te wachten, met veel minder onderling contact dan we graag willen en veel minder studentenleven dan gebruikelijk. Dank voor jullie geduld en medewerking. FQI heeft dit jaar de introductieperiode moeten schrappen, maar we wensen je toe dat de vereniging ondanks alles kan blijven bloeien. Ik wens jullie een goed studiejaar, ik wens ons allen een vruchtbaar seizoen onder de zegen van onze God, waar we om bidden, en open hiermee het Academisch Jaar 2020-2021.

Uitgesproken bij de opening van het Academisch Jaar 2020-2021 door de rector van de TU, prof.dr. Roel Kuiper

---